

هدف کلی: آشنائی با خون و مشتقات آن، جمع آوری و نگهداری از خون و فرآورده‌های آن، مراقبت و تمهیدات لازم از بیمار در زمان تزریق خون و بروز عوارض احتمالی آن
 شرح درس: در این درس دانشجو با ترکیبات خون و اجزاء تشکیل دهنده آن، بیماری‌های خونی، اهمیت تزریق خون و فرآورده‌های آن، روش‌های تهیه و نگهداری آن آشنا شده، تمهیدات لازم در مراقبت از بیمار در طی تزریق و بروز عوارض احتمالی به دنبال تزریق خون و فرآورده‌های آن را فرا می‌گیرد.

رئوس مطالب:

الف: نظری (۲۶ ساعت)

مروری بر فیزیولوژی خون

مروری بر اختلالات گلبول قرمز خون (تعریف کم خونی و انواع آن مثل کم خونی آپلاستیک، فقر آهن، مگالوبلاستیک، آنمی داسی شکل، تالاسمی و...)

مروری بر اختلالات گلبول سفید خون (لکوپنی، لکوسیتوز، لوسمی و...)

اختلالات انعقادی و پلاکتی (ترمبوسیتوپنی، انعقاد منتشر داخل عروقی، هموفیلی، کمبود ویتامین K و...)

استانداردهای اهدای خون

خون و فرآورده‌های خونی (خون کامل، گلبول قرمز متراکم، پلاکت، پلاسما تازه منجمد شده (FFP) آلبومین، کرایوپرسی پیتیت و...)

شرایط مناسب نگهداری خون و فرآورده‌های آن

محدوده زمانی مناسب برای تزریق خون و فرآورده‌های آن

گرم کردن خون

روش نمونه‌گیری خون برای آزمایش کراس مچ و ذخیره خون

تست‌های سازگاری

مراقبت‌های پیش از تزریق خون

مراقبت از بیمار طی تزریق خون

عوارض انتقال خون (واکنش تب‌زا غیرهمولتیک، همولتیک حاد، آلرژیک، افزایش حجم خون در گردش و آلودگی باکتریایی)

اقدامات بالینی در صورت بروز واکنش ناشی از تزریق خون و فرآورده‌های آن

آشنایی با تست‌های رایج تشخیصی در خون شناسی: شمارش کامل خون (CBC)، تست‌های انعقادی و...)

ب: عملی (۱۷ ساعت)

تعیین گروه خون و RH

روش نمونه‌گیری خون برای آزمایش کراس مچ و سایر آزمایشات رایج

تست‌های سازگاری

مشاهده‌ی تست‌های رایج آزمایشگاهی: شمارش کامل خون (CBC)، تست‌های انعقادی و...)

منابع اصلی درس:

- 1- Rudman. Sally V. **Textbook of Blood Banking and Transfusion Medicine** . Sunders. Latest ed.
- 2- Denise M. Harmening. **Modern Blood Banking and Transfusion practices** .F.A.Davis Company. Latest ed.
- 3- L.D. pet Z,S.N. Swisher. **Clinical Practice of Transfusion Medicine**. Churchill Livingstone.Latest ed.

شیوه‌ی ارزشیابی دانشجو :

برگزاری آزمون های تکوینی و تراکمی با استفاده از ترکیب ابزارهای ارزیابی شامل:

چند گزینه ای، تشریحی، کوتاه پاسخ ، جورکردنی و ...

حضور و شرکت فعال دانشجو در کلاس و مشارکت در بحث های گروهی ، پرسش و پاسخ و...

آزمون میان ترم ۲۰ درصد نمره ، آزمون پایان ترم نظری ۷۰ درصد نمره، انجام تکالیف و شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره

